

Budafok, 1926. augusztus hó 28-án.

I. évfolyam.

28. szám.

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÖRS, BUDATÉNY, NAGYTÉNY, TÖRÖKBÁLINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési ár egész évre 100.000 kor. Egyes szám ára 2000 kor

Felelős szerkesztő:
Dr. DONSZKY ÁRPÁD

Szerkesztőség: Budafok, Kossuth Lajos-utca 70. T. Budafok 73.
Kiadóhivatal: Budafok, Kossuth Lajos-utca 21 T. Budafok 77.

Mi lesz a budafoki hetivásárral?

Már jó két éve, hogy a községi előjáróság felsőbb rendeleire beszüntette a vasárnap délelőtti budafoki hetivásárokat. Lehetett ott kapni élelmiszert, bazarárut, házi- és konyhai felszerelést, kecskét, malacot, házinyulat egyszóval minden elképzelhető szükségletet be lehetett szerezni. Akkoriban sok panaszt és bosszúságot váltott ki a hetivásárok beszüntetése, de hivatalos helyről azt a vigasztalást kapta a publikum, hogy hamarosan állatfelhajtásos, rendes hétköznapi hetivásár engedélyt kap Budafok, mivelhogy a régi hetivásár nem volt engedélyezve.

Azóta 2 éve vár Budafok népe az engedélyezett hetivásárra. Ha jól emlékszünk, a községi képviselőtestület előtt is volt a dolog, már az állatvásár helye is ki volt pécézve, duzzadtak a budafoki szívek: meglesz a hetivásár. Egyszerre azonban a hetivásár ügyére csend borult, a legmélyebb csend s a helyzet ma sem akar változni.

Pedig Budafok népének nagyon fontos érdeke a hetivásár, nemcsak abból a szempontból, hogy azon mindent és jól be lehessen szerezni, de főként azért, mert így a környéki mezőgazdasági jellegű falvak népe felénk sem néz, vasárnapi parányi élelmiszerpiacocskánk nem érdekli. Bezzeg a hetivásárra már szivesebben eljönne, mint ahogy el is járt két év előtt és egyrészt, mint árkialakító tényező működött, másrészt — amire szüksége volt — maga is vásárolt, tehát forgalmat csinált. Gyönyörűen meg lehetne szervezni piaci szempontból ezt a Budától délre eső részt, amelynek — bárhol nyom is bennünket. Budapesti közelsége — természetgazdasági központja Budafok. Legalább azt lehetne elérni, hogy pesti árak lennének piacunkon, s nem pesti árak az ideszállítási költségekkel na-yobbitva.

Amit el hagyott aludni a község, keltse ébrenlétre a város. A budafoki állatfelhajtásos hetivásár ügye valahol elakadt. Utána kell nézni és újra elindítani, mert igen nagy és kedvező lehetőségek rejlenek ennek a kérdésnek a mélyén.

A dunai mentőszolgálat

Ankét a közigazgatási- és rendőrhatalom képviselői között

Hétfőn délelőtt ankét volt Záborszky polgármesternél a város közigazgatási és rendőrhatalomának képviselőivel a dunai mentőszolgálat megszervezése ügyében. A város részéről a polgármesteren kívül Felelin József közigazgatási tanácsnok és Bischoff Géza pénzügyi és népjóléti tanácsnok, a rendőrhatalom részéről pedig Jantsovits Jenő rendőrtanácsos, a budafoki rendőrkapitányság vezetője vettek részt.

A kérdést Jantsovits tanácsos vetette fel, hogyan szerveztessék és biztosítsák a dunai mentőszolgálat? Véleménye szerint ennek a szolgálatnak a megszervezése a közigazgatási és rendőrhatalom közös kötelessége, a szolgálat fentartása közigazgatási feladat, amelyben a rendőrség csupán mint segítő faktor, mint karhatalom jár el. Záborszky polgármester és a jelenlevő tanácsnokok mindenben hozzájárultak Jantsovits rendőrtanácsos álláspontjához és az elvi megegyezés után az ankét nyomban megbeszélte a praktikus tennivalókat.

Ezek szerint a város gondoskodik egy csónak beszerzéséről, amely teljesen és kizárólag a dunai mentés szolgálatában áll. Szabad fürdőt az idén nem engedélyeznek. Díjtalan

lesz azonban a strandfürdő délután 1-3 óra között. A strandfürdő tartama alatt a mentőcsónak állomása a strandfürdőnél lesz, hol Paul uszó-mester gondozása alatt áll, a fürdő idején kívül a csónak a Kutya-villa előtt fog horgonyozni, ahol szintén Paul uszó-mester lesz a gondviselője. A mentőcsónak mindkét helyen lazán, könnyen oldhatóan lesz kikötve, hogy nyomban használatba vehető legyen.

Feméljük, hogy ezekre az igen üdvös és különben is köteles életmentői intézkedésekre nem lesz szükség, mindenesetre azonban helyes hogy a hatóságok megteszik a kellő intézkedéseket, és emberi számítás szerint gondoskodnak a tragikus véletlen, könnyelműség vagy öngyilkossági szándék révén esetleg veszedelembé került emberi élet megmentéséről.

Jantsovits rendőrtanácsos egyébként a dunai mentésre vonatkozólag megállapodást létesített Albertfalva és Nagytényi előjáróságával is. Itt a mentőszolgálat megszervezése a jövőre marad, még pedig úgy, hogy jövő évtől mindkét község a halászati bérlet feltételévé teszi a mentőszolgálat ellátását. A rendőrség majd gondoskodik arról, hogy a bérlő ezt a feltételt be is tartsa.

Panaszok a forgalmi adóhivatal ellen

Eles felszólalások a legutóbbi városi közgyűlésen — A panaszok felsőbb hatóság elé kerülnek

A legutóbbi városi közgyűlés Thár Nándor és társai panaszbeadványával kapcsolatosan foglalkozott egyebek között a forgalmi adóhivatal ellen a község körében egyre nagyobb számban előfordult kifogásokkal is. A kifogások egyik része a forgalmi adóhivatal létszámára, a másik a köztisztviselők felekkel való bánásmódjára vonatkozott. Bizonyára nincs adó, amely az adófizető polgárság előtt rokonszenves volna, de bizonyára mind között a forgalmi adó a legkevésbé rokonszenves. Sok része van ebben annak, hogy a község úgy érzi, hogy a for-

galmi adót nem autonom tisztviselők kezelik, úgy érzi, hogy a forgalmi adóhivatal egész levegője bizonyos állami ridegséget lehel magából és hogy a hivatal kapufelírását Dante szövegezte: Lasciate ogni speranza — Hagyjatok künn minden reménységet... Mindenesetre valahol közbül lehet az igazság. Az államnak is szolgálni, a félnek is kellemeskedni, emberfeletti feladat. Azt azonban feltétlenül megkövetelheti a község, hogy a hivatali bánásmód ne legyen érdes. Egyszer már irtunk arról, hogy az adózó községgel érintkező tisztviselők-

nek nem szabad idegeskedni. Aki idegeskedik, kapjon belső munkát, de aki a felekkel érintkezik, legyen nyugodt és udvarias. Ami pedig a forgalmi adóból a várost illető rész-szel való takarékosagra vonatkozik, ott tessék igazán a sarkára állani polgármesternek, tanácsnok, képviselőtestületnek, akármilyen kemény lépésre határoznak el magukat, egységes fallanxként áll mögöttük egész Budafok.

A közgyűlésen a forgalmi adó körül elhangzottakról a következőkben referálunk:

Thár Nándor és társainak panaszbeadványát Bischoff pénzügyi tanácsnok ismertette. A beadvány 2 szempontot ölel fel. Az egyik az, hogy a hivatal személyzete túlnépes és hogy így a város tiszta forgalmi adó bevétele jelentékeny csökkenésnek van kitéve, másik az, hogy a forgalmi adótisztviselők, a panaszosok szerint, tiszteletlenek és túlrídek a községgel szemben. Erre nézve a beadvány a konkrét panaszok egész seregét vonultatja föl. A tanács javaslata e tárgyban az, hogy a beadvány a most még felhozandó konkrét panaszokkal felszerelve küldessék illetékes helyre.

Perl József: Ami a panasz lényegét illeti, igazán kíváncsi vagyok arra, hogy áll hát és kié a forgalmiadóosztállyal való rendelkezés ügye? Hogy túlrídek a tisztviselők, helytelen dolog, hogy sokan vannak, alaposan meg kell vizsgálni a helyzetet és ha netán fegyelmi vagy egyéb eljárások során üreseed következnék be egyik-másik állásban, meg kell kérni az intézkedési joggal bíró hatóságot, hogy amíg a létszámban normális viszonyok nem állanak be, ne töltsék be az állásokat.

Dr. Donszky Árpád volt a következő felszólaló. Egy igaz, még pedig az, hogy a forgalmi adóval és a forgalmi adó osztállyal senki sincsen megelégedve. Így volt ez már a községi keretek között is, de akkor hallgatnunk kellett, mivel a községek csak megbízhatók a forgalmi adó kezelésével, könnyen elveszthettük volna ezt a nagyjelentőségű bevételi forrást. A várossal azonban másként áll a dolog. A városnak joga a forgalmi adó kezelése, ez nem kedvezmény, nem ajándék, mint a községnél. Ez a várossá alakulás egyik jelentékeny előnye. A község hallgatni tartozik, de a városnak van joga beleavatkozni a forgalmi adóhivatal adminisztrációjába. Mójában van takarékosági elveket érvényesíteni. A városi forgalmi adójövedelem — az egész adó egy negyede — most csak felében esik városi célokra, a másik felének el-

adminisztrálás a sorsa, amennyiben 20%-a dologi, 30%-a személyi javadalmakra megy. A forgalmi adónak tehát teljes fele elvész. Miért? Azért, mert pár évvel ezelőtt, mikor a havi átalányok ideje még nem érkezett el, és minden adózó tételes lerovásait helyszínen kellett ellenőrizni, elegendő volt Budafokon 6 forgalmi adó alkalmazott, ám most, mikor az adózók legnagyobb része átalányt fizet, tehát velük semmi baj sincsen, 13 az alkalmazottak száma. Nyomatékosan kérem a tanácsot, tegyen meg mindent, ezen anomáliák megszüntetésére, és a takarékoság elvének minél teljesebb keresztülvételére. Hiszen a mi forgalmi adóhivatalunkban nem existenciákat látunk, nem megélhetést teremtünk, hanem egyes 1-szer, 2-szer már nyugdíjjal, mellékeresettel jól ellátott urakat juttatunk 2-ik vagy 3-ik existenciához, a mi keservesen kizavadott garasainkon. A polgármester és a tanács tanulmányozza ezt a rendszert és a város érdekeinek védelmében álljon a sarkára! (Élénk helyeslés.)

Dr. Pázmány Mihály: Pesterzsébet példájára hívom fel a figyelmet.

Budafok parlamentje

A hatnapos közgyűlés vége — 1926 augusztus 5–18-ig.

Pénteki közgyűlés. (Aug. 27.)

A legsürgősebb dolgok elintézésére, különösen a csepeli robbanással kapcsolatos ügyek megbeszélése és az Anna-utcai tornaterem munkaadása céljából a polgármester péntekre közgyűlést hívott össze.

Napirend előtt dr. Donszky Árpád rövid jelentést tett a csepeli robbanás ügyében kiküldött kártérítési jogalapot kutató bizottság működéséről, végleges jelentést későbbi időpontban tesz majd a bizottság.

Ezután a közgyűlés a polgármester javaslatára a már működő 4 becsülő bizottság mellé még négyet küldött ki. Felhívta a közgyűlés a bizottság tagjait, hogy eiválalt kötelezettségüket odaadással teljesítsék.

A napirendre áttérve kimondotta a közgyűlés, hogy az Anna-utca torkában lévő Niederkirchner-féle házát mintegy 60 millió koronáért megvásárolni hajlandó. A tulajdonosok egyenként 110 milliót kérnek az 58 öles telekért és a rajta lévő 1 szoba 1 konyhás házért. A vizből való mentés ügyében elfogadta a közgyűlés a tanácsi javaslatot, hogy csónak szerződés be, amely a mentőszolgálatot elvállaló Paul uszómeszter gondviselése alá kerül. A szolgálat ellátásáért Paul kárpótíásul a strandfürdő béréből némi engedményt kap. A mérnöki állást ideiglenesen Hettyey Gyula kulturmérnökkel töltötte be a képviselőtestület. A csepeli robbanás ügyében Macskássy főjegyző előterjeszti a tanács javaslatát, amely szerint a közveszélyes csepeli lőszergyártó üzem áthelyezésére kormányjavaslatot nyújtson be a város. Dr. Pázmány, dr. Donszky, Varsányi, Hausner, Alföldi és dr. Szokolay képviselők hozzászólása után kimondotta a közgyűlés, hogy a kormányfelirat mellett kérvénnyel fordul a nemzeti gyűléshez, megkísérli a Csepeli környező községeket és városokat és Budapestet közös akcióban egyesíteni egy hatalmas, monstre deputáció szervezésére, amely

Ott is hasonló állapotok voltak, de a polgármester, a tanács és a képviselőtestület egyöntetű, erőteljes összefogása kivívta a város érdekeinek tiszteletét. Itt is ez a legfontosabb: egység, kitartás és a kérdés állandó felszínén tartása, és ha nézet és pártkülönbség nélkül egyik leszünk ebben a kérdésben, mi is csatát nyerünk. Záborszky polgármester adott még néhány felvilágosítást, amely után a közgyűlés a tanácsi javaslatot elfogadta.

Az a nézetünk, hogy a felhozott panaszok éppen nem orvosolhatatlanok. A polgármesternek és a tanácsnak nem lesz nehéz az egyik legközelebbi közgyűlésen megnyugtató híreket közölni. Udvariasságot a közönségnek, takarékoságot a városnak követelni elemi jog, amit kétségtelenül be kell látnia és be is fog látni a pénzügyi felsőbbség. Igaz, hogy mindez a közönség részére csak cukorpor a keserű pilulához, de egyelőre legalább nem találjuk olyan nagyon keserűnek — a pilulát...

Lapzártakor kapjuk a hírt, hogy a pénzügyi hatóság létszámcsökkentés céljából 3 forgalmi adótitviselőt Budafokról elhelyezett.

ezernyi tömegének a súlyával sürgessen a kormánytól gyors és kielégítő megoldást. A már a község által megvásárolt Konrád telekre vonatkozó szerződési formásgokhoz hozzájárult a város, majd Feilein tanácsnok előadásában állást foglalt a volt Brázay-féle épületeknek és telkeknek gyufagyár céljára való felhasználása ellen. Nem magát a gyufagyár felállítását ellenzi a közgyűlés, sőt más helyen szivesen lát egy új gyárat, de a város szívében a Piac-tér közvetlen közelében egy ilyen gyárnak nem lehet helye. Nikolett Ferenc, Horváth Antal és Balkányi Oszkár szölkáltak itt fel. Bischoff tanácsnok néhány apróbb ügyet referált.

Az Anna-utcai tornaterem építése hosszas viták, Hivessy, Tóth, Horváth, Hausner, Dr. Pázmány, Korcsmáros, Dr. Szokolay, Lendvay, Eberhardt és Varsányi képviselők felszólalása után szótöbbséggel Kuhn és Schwarzenberger vállalkozóknak jutott 712 millió koronás ajánlatuk alapján. A Templom-tér rendezése tárgyában kiterjedt vita után, melyben a polgármester mellett Dósa mérnök, Máttesz, Nikolett Ferenc, Werner, Hausner, Pázmány, Takler, Donszky, Tosoki, Tichy, Hivessy és Szokolay képviselők vettek részt, a közgyűlés nagy többsége elfogadta a tanácsi javaslatot, mely szerint az árok beboltozása és a tér rendezése mintegy 400 millió költséggel munkába veendő.

Mayer főszámvevő előadásában Dr. Szokolay és társainak az 1925. és 26. évi költségvetés és zárszámadásokra vonatkozó beadványára nagy vihar után kimondotta a közgyűlés, hogy a további intézkedést a tárgyalás során az indítványtevő által tett bejelentések megvizsgálásának eredményétől teszi függővé. Dr. Szokolay már is kijelentette, hogy beadványa megszületésének távolról sem gyanúsítás, vagy bizalmatlanság az alapja, hanem egyes állítólag elkövetett költségvetési és számadási hibák tekintetében óhajt tiszta képet kapni.

10 óra felé Nikolett Ferenc a szölkölőtelep gazdaságosabb kihasználása és a Fehérhegy és Alsósas-utcai régi utviszonyainak javítása tárgyában interpellált. A polgármester válasza után kimondotta a közgyűlés, hogy az interpelláció második tárgyát a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzi, végül Lendvay a Sójaj-utcabéliek keserves vízügyi helyzetét tette szóvá, mire a polgármester és Bischoff tanácsnok kijelentették, hogy a valóban nem mindennapi helyzetben, mikor egy ember nemtörődömsége egész utcát zár el a víztől, sürgősen segíteni fog a város.

A közgyűlés negyed 11 körül ért véget.

Az augusztus 6-iki közgyűlés a forgalmi adóhivatal elleni panaszbeadvánnyal folytatódott. Arról külön cikket közlünk. Ezután Szlávik adóügyi tanácsnok referált a f. é. közmunkatételekről. Eszerint személyek 34 ezer, földszintesházak 204 ezer, sziklaházak 136 ezer, emeletesházak 272 ezer, lovak 290 ezer, autók 106 ezer, gépkocsik 340 ezer koronás tétel alá esnek.

Dósa Kálmán mérnök tárgyai közül a Schindele-féle telekfelosztás ügye keltett nagyobb érdeklődést. Horváth Antal, dr. Donszky Árpád, dr. Szokolay Jenő és Poós Rezső szölkáltak fel, amely után a közgyűlés kimondotta, hogy a felosztáshoz úgy járul hozzá, hogy a Fehérvári-utól az Erzsébet-utca felé egy 10 méteres ut létesíttessék, amelynek a köbányán át vezető részét a parcellázó 1936-ig feltölteni köteles. Házak itt csak 3 méteres előkterrel építhetők. A Pannónia- és Dévényi-utca felé 12 méteres, az Antal-utca felé pedig 10 méteres keresztut nyitandó.

Az Antal-utcai iskolához építendő tornaterem ügyében Wohner Ferenc, Poós Rezső, Reiber Lőrinc, Alföldi János, dr. Donszky Árpád és Perl József hozzászólása után határozatba ment, hogy a már a községi képviselőtestület által kezdeményezett építkezés mintegy 900 millió koronás költségvetéssel vállalatba adandó. A vállalatbaadás a közszállítási szabályrendelet rendelkezései szerint eszközöndő, azzal a megszorítással, hogy a versenytárgyaláson csakis budafoki vállalkozók és iparosok vehetnek részt, akik budafoki munkásokat tartoznak alkalmazni. A 900 millióból az 500 millió állami segílyen túl hiányzó 400 millióról az 1927. évi költségvetés keretében kell gondoskodni. A kulturterem céljait is szolgáló helyiségnél a tervezett alagsor öltözők helyett földszinti öltözők építendőek, mivel ezt Reiber Lőrinc felvilágosításai alapján praktikusabbnak találta a közgyűlés, eltekintve attól, hogy az eltérés költségöbbltetet nem okoz.

A templom-téri árok ügye Perl József javaslatára a jövő közgyűlés tárgysorozatára került. A Piac-tér rendezésére vonatkozó tárgynál Dósa Kálmán mérnök előterjesztése és Lendvay Ödön, Eberhardt Antal, Hivessy Béla és dr. Donszky Árpád felszólalása után kimondotta a közgyűlés, miután ingatlan cseréről van szó, törvény szerint csak 30 nap múlva történhetik végleges határozathozatal, a tárgy akkoron napirendre tűzendő.

Az utcaelvezések ügyében kimondotta a közgyűlés, hogy a vonatkozó rendelkezések végrehajthatók. Mayer Ferenc főszámvevő bemu-

tatta az 1920-21-22-23 évekre vonatkozó jóváhagyó vármegyei határozatokat, amelyeket tudomásul vett a közgyűlés.

A lóhús-üzemre vonatkozólag a legközelebbi közgyűlésen kíván dönteni a közgyűlés.

A f. hó 6-án tartott közgyűlés végén Macskássy főjegyző bemutatta a 120 nyomtatott oldalra terjedő közsz. 250 szakaszt számláló városi szervezési szabályrendeletet, amelyet általában elfogadott a közgyűlés.

A keddi, szerdai és csütörtöki közgyűlésen a részletes tárgyalás folyt, a csütörtöki ülést, mint ismeretes, félbeszakította a csepeli robbanás.

A hétfői, folyó hó 16-iki ülés is a szervezési szabályrendelettel foglalkozott. — Még a szerdai ülés is azzal kezdődött, de szerdára már csak az utolsó szakaszok maradtak, úgy, hogy hamarosan befejezhető a 4. közgyűlésen át tartott felolvasás. Igazán nem mondhatni, hogy a megkezdésen száraz olvasmány kellő érdeklődés híján morzsolódott le. Bizony valamenynyit folytatóságos tárgyaláson sokan voltak a képviselők, igen sok hozzászólás hangzott el. És hogy a munkát ilyen alapos megvitatást nyert, különösen dr. Donszky és dr. Pázmány képviselőknek érdeme, akik a fontosabb dolgoktól egészen a legkisebb stílári javítani valókig mindent észrevettek és mindent kijavítottak. Gyakran felszölkáltak az egyes szakaszoknál dr. Szokolay Jenő, Perl József, Klein Mór, Bondy Jenő, Hivessy Béla, egyszer-egyszer Weber Jenő, Alföldi János, Lendvay Ödön, Háder József, Horváth Antal és mások.

A szerdai ülés második tárgya az illetményrendezés volt, amelyre vonatkozólag a kiküldött bizottság által kidolgozott indítványt egyhangúlag elfogadta a közgyűlés, ugyanígy elfogadta a 2 főtisztviselő reprezentációs költségeire vonatkozó bizottsági javaslat is.

A szabályrendelet szerinti autonóm élet megindítása érdekében a közgyűlés ideiglenesen megalakította a szabályrendeletben foglalt összes bizottságokat. Az ideiglenes bizottságoknak a hivatalbeli tagokon kívül a következők lettek a tagjai:

A jogügyi bizottság: dr. Pázmány Mihály, dr. Donszky Árpád, dr. Mártony Nagy Ferenc, dr. Szokolay Jenő, dr. Gárdos Károly, Molnár György, Tremi István, Pető Kálmán, ifj. Bonyár János.

A pénzügyi és gazdasági bizottság: dr. Donszky Árpád, Zala Sándor, dr. Pázmány Mihály, Finck F. Sándor, Klein Mór, Werl Ferenc, Nun József, Werner József, Szick István, Bleicher Ferenc H., Háder József, Weisz Emil, Lendvay Ödön, Perl József, Alföldi János.

A köz- és magánépítési bizottság: Bathó Lajos, Hettyey Gyula, Hivessy Béla, Reiber Lőrinc, Bodor György, Reiber Károly, Tósoki Károly, Laurinec Dezső, Balkányi Oszkár, Stitz Antal, Kuhn György, Nikitscher József, Nikolett Ferenc.

Közegészségügyi bizottság: dr. Kramberger József, dr. Sauer Nándor, Janisch Gyula, Konrad Lipót, dr. Zimmermann Béla.

Népjóléti és közművelődési bizottság: Mezey Lajos, Zakariás József, Petró Ádám, Lehnert Mátyás, Auer János, Laurinec Dezső, Janisch Gyula, Wohner Ferenc, Poós Rezső, Pösch János, Wörner Tivadar, Hofmeister Ferenc.

Iparostanonciskolai bizottság: Pető

Kálmán Soós nonciskolai ipartestületi bizottsági elnök Bleicher Oszkár, dr. Ödön, tonyi N. ler István Napj

Dr. P. viselő igen tiszki felelő kárkérő azt válafelelni r. kérdés. kérdés azt kövsajtó ad

Általán elv, hofelügyel. mélyeképező d. tozik. oly állaharmadik

Oly d. tapasztal. okozni, vigyázat. met meg. het obje. csupán. pasztalat. hogy az. sek szölk. tólag k. elemi e. vagy r. veszélyes

Hogy délyt me

Nem a. lok, amé. stáblen és. szabályo. retet tart. az a vas. tája. Vál. donosa. haza még. börtben s. ját váltó

Jöjj v. polgártár. van, ugy. megállójá. van, nem. tót, mer. épített ez. messziről. pen kiker. kozni fog. ges és el. az „Ó“ h. nek felett. neked ke. szer éjfé. kozik ne. alattomos. felé hajló

Kálmán, Mezey Lajos, Tóth Jenő, Soós Aladár, Lánosz József, a tanonciskola igazgatója, egy tanerő és az ipartestület által delegálandó két tag.

Közmunka, közlekedési és világi-tási bizottság: Winternitz Dezső, Bleicher Ferenc Appel, Balkányi Oszkár, dr. Szokolay Jenő, Ács András, Deutschmann Jakab, Lendvay Ödön, Habermann Ferenc, dr. Mártonyi Nagy Ferenc, Nun Jakab, Takler István.

Napirend után egy 3 hét előtt be-

jelentett interpelláció következett. A közgyűlés berekesztése előtt dr. Pázmány és dr. Donszky képviselők szóvá tették a csepeli robbanással kapcsolatos problémákat s fel-szólalásukra, valamint Záborszky polgármester felvilágosító szavaira kimondotta a közgyűlés, hogy ezt a tárgyat a közgyűlés a legközelebbi ülésének napirendjére tűzi ki.

Ezután a valóban hosszúra sikerült közgyűlés a polgármester élteté-sével véget ért.

Ki viseli a felelősséget a csepeli robbanás okozta károkért?

Dr. Pázmány Mihály városi képviselő ur azt a kérdést intézte az igen tisztelt polgármester urhoz, hogy ki felelős a csepeli robbanás okozta károkért? A polgármester ur erre azt válaszolta, hogy erre a kérdésre felelni nem illetékes. Ez magánjogi kérdés. Ezen válasszal azonban a kérdés nincs elintézve. A köz érdeke azt követeli, hogy erre a kérdésre a sajtó adjon meg a választ.

Általánosan elfogadott magánjogi elv, hogy a tulajdonos nemcsak a felügyeleti hatáskörébe tartozó személyekért, hanem a tulajdonát képező dolgokért is felelősséggel tartozik. A tulajdonos köteles dolgait oly állapotban tartani, hogy azokból harmadik személyekre kár ne essék.

Oly dolgokért, melyek az átlagos tapasztalat szerint nem szoktak kárt okozni, pl. egy esőernyőért, mely a vigyázatlanul szembejövő ember szemét megsérti, a tulajdonost nem lehet objektíve felelőssé tenni, hanem csupán oly dolgokért, amelyek a tapasztalat szerint olyan természetűek, hogy az emberekre nézve veszélyesek szoktak lenni s így előreláthatólag károkat fognak okozni, pl. elemi erők által hajtott gépekért, vagy robbanóanyagokért, valamely veszélyes állatért, stb.

Hogy a löszgyár a telepengedélyt megkapta vagy nem, ez a kár-

térítés kérdésére nézve teljesen irreleváns. Aki valamely veszélyes üzemet folytat, az saját veszélyére, ne pedig környezete veszélyére folytatja. Hogy a löszgyár veszélyes üzem, az közismeretes tény. A köz-igazgatási hatóság megadhatja a telepengedélyt valamely közérdek szempontjából, de nem jogosíthatja fel a veszélyes üzem tulajdonosát harmadik személyek magánjogi érdekkörét (testi biztonságát, vagyonát) károsítani. A telepengedély jogilag nem engedély feleltelen károkozásra. Elég, hogy a szomszédok a veszélyes üzemet, ha engedélyezték, tűrni tartoznak. De hogy az ilyen üzemek okozta károkért is a vis maior fráziséval elégtettesen ki, ezt már az osztó igazság szempontja is kizárja, mert a kor szociális szelleme nem tűri, hogy a rendszerint vagyonosabb üzemtulajdonos a gazdaságilag gyengébb existenciákat föltétlenül tönkre tehesse.

Ezek szerint nem lehet kétséges, hogy a robbanás okozta károkért a löszgyár tulajdonosa teljes kártérítéssel tartozik. Cuius emolumentum, eius detrimentum, így szól már a római jog. Aki minek hasznát látja, annak kárát is viselje.

Dr. Schwartz Izidor
ny. cs. és kir. kormányzósági titkár.

HIREK

A váltó.

Nem arról az értékpapírosról szö-
lok, amely törvényes formában fel-
tétlen és a köztörvénynél szigorubb
szabályok alá eső pénzfizetési igé-
retet tartalmaz. Amiről itt szó lesz,
az a vasuti felépítménynek egy faj-
tája. Váltó ennek is a neve. Tulaj-
donosa a HÉV. A csonka magyar
haza még egyetlen nagyhatalmi hó-
bortban szenvedő Társaságának sa-
ját váltója ez.

Jöjj velem képzeletben kedves
polgártársam, a HÉV hol nincs, hol
van, úgy nevezett „Budafok kezdet“-i
megállójához. Ha világos nappal
van, nem kell megmutatnom e váltó-
t, mert a gyalogjáró testébe be-
épített ezen hatalmas vasketrec már
messziről éktelenkedik. Nappal szé-
pen kikerülöd és legfeljebb csodál-
kozni fogsz, hogy hát ez is lehetsé-
ges és elhiszed, hogy bizony nagy
az „Ó“ hatalmuk az itt lakó eleve-
nek felett. Éjszaka, miért mutassam
neked kedves polgártárs? Ha egy-
szer éjfélután arra jársz, bemutat-
kozik neked a váltó vasketrece és
alattomos gonoszsággal a tőrsinek
felé hajló karja. Ha nagyobb vagy,

gyomron tisztel; ha kisebb vagy,
kemény legyen a fejed. Ha pedig
karjába kerül sz lábaiddal, leméred
a földön magad s adj hálát a sarki
keresztelnél, hogy nem törted ki a
nyakad.

Ez az otromba, csuf alkotmány
viselt, ócska, csunya állapotban ke-
rült mai helyére. Egész bizonyos,
hogy valamelyik okos községben
már hasonló módon alkalmatlan-
kodtak vele és kidobták. Ide hozták
hát nekünk. Ismerik a budafokiak
türelmét. Avagy talán azért történt,
mert a HÉV Ohatalmassága a kez-
det megálló visszaállításával egy jót
cselekedett, de mivel kevesebb rossz
nélkül nem tud élni, mint előtte, hát
a jóra ráütötte ismert bélyegét a
járdába tolt váltójával.

Mint beépítés jogtalan dolog, mint
építmény rontja az utca esztétikáját
s nyaktörője az este gyanutlanul
hazaballagó polgároknak. Az utcázó
gyerekeknek a vasketrec rudjai nyil-
vános tornázó készülék, ahol a for-
gásokat, kiugrásokat a pöttömnyi
emberkék a jövő-menő villamosok
előtt a halál torkában végzik.

Miért nem lehetne ide más szerke-
zetű, modernebb konstrukciójú váltót
állítani? Miért kell a kidobott, lom-
tári holmikat mindig Budafokra hozni?
Joggal kérdezzük, ki adta oda a

a gyalogjáró felét a HÉV saját vál-
tója számára?

Igen saját váltóról lehet csak szó,
mert kiállítója a HÉV s rajta és vele
a maga fizetését igéri. Hatalmas HÉV!
A fizetés épségünk, életünk veszélye!
Nem kérünk belőle! Vissza a masi-
nával oda, ahonnan jött! — oó —

— **A Budafoki Munkáltatók Szövetsége** e hó 23-án délben ülést tartott a Törley-kastélyban. Az ülés az ügyési állásra egyhangulag Dr. Hockel Emil ügyvédet választotta meg, akit nyomban megbízott a csepeli robbanással kapcsolatos károk ügyében a próbaper megindításával, ha a per kedvező kimeneteli lesz a Szövetség tagjai részéről bizonyára nagyobbarányu perlavínát fog maga után vonni. A szövetség kimondotta, hogy a csepeli lösztertelepek vidékre való áthelyeztetéséért indított mozgalomhoz a legnagyobb erővel csatlakozik. A Szövetség, melynek a polgármester választás óta ez az első összejövetele, üléséből melegen üdvözölte a polgármestert, akinek a városfejlesztése körüli terveihez a Szövetség támogatását ígérte, s akitől a Szövetségnek az ipari fejlődés és a kereskedelem megerősítése felé irányuló céljaihoz a polgármester támogatását kérte.

— **A vidéki iskolákban is szeptemb. 15-én kezdődik a tanítás.**

A fővárosi iskolák példájára a vidéki iskolákban is szeptember 15-ére halasztották az előadások megkezdését.

— **Tüzeset a Szilágyi-utcában.** Az elmúlt szombaton könnyen veszedelmessé válható tűz ütött ki Varga János fuvarosnál. Egy szalmakazal gyulladt ki és jószerencse, hogy este lévén, a férfiak otthon voltak s egykettőre elnyomták a tüzet.

— **Eltűnt budafoki rendőrtisztviselőről** irtak 2 napon át a fővárosi lapok. Mára kiderült, hogy Dr. Vidovits itteni rendőrtisztviselő nem is tűnt el, csak halaszthatatlan ügye elintézésére 2 napra távozott hivatalából.

— **Öngyilkos vendéglősné.** Özv. Kugler Istvánné hadiözveg vendéglősné, kelenvölgyi Mester-utca 8. szám alatti lakos pénteken délelőtt felakasztotta magát s mire tettét észrevették, meghalt. A vendéglősné közismerten végtelenül ideges teremtés volt, aki tettét bizonyára nagyfokú idegessége miatti pillanatnyi elmeza-
varában követte el. A szerencsétlen nőnek ugyanis egyik házbelivel valami csekélyebb szóváltása volt, iszonyu méregre gyulladt, berohant a szomszéd szobába, kötelet vett elő és a menyezettől kiálló lámpatartóra akasztotta magát. Fuldoklásának zajára pillanatok alatt berohantak a hozzátartozók s nyomban levágták a kötélről, Dr. Zimermann Béla kelenvölgyi orvos nyomban kezelés alá is vette, de a beteg szívü nőn már segíteni nem lehetett, a nagy izgalomtól szívzélhűdést kapott és kiszendetett.

— **Hétfőn elutaznak a Halmi-társulat tagjai.** Azt nem mondhatjuk, hogy az anyagiaknak valami tulajdonságos bőségében részesítette volna őket városunk lakossága, de a szeretetből és művészi törekvéseik iránti megbecsülésből annyit juttatott nekik, amennyit csak tudott. A csöpp kis nézőteret estéről-estére megtöltötték az érdeklődők, akiknek a tetszése nagyon sokszor juttatta hol egyik, hol másik kedvencét forró estéhez. A tehetséges Zempléni pár a bájos diriné Szalma Terus, a pacsirta hangu Véssey Margit, a temperamentumos Réti Rózsi, az aranyos csirkefogó Nép Elza, a csókolni való Nógrádi Lonci, a drámai szendék legbájosabbjai Dankó Böske és Császár Rózsi, az utolérhetetlen komikai vénájú Kulinyi Karola és a kar széphangu szírnéjei, azután Halmi Jenő, Solti Károly, Csillag János, Szalma Sándor, Huszthy Róbert, Megyeri, Takács, Hajnal, Erdőssy mind nagyszerűek voltak és számunkra az elmúlt hónap sok nemes örömeinek voltak okozói. Már említettük nemrég, hogy akció indult meg Budafoknak a Halmi-kerületbe való állandó beosztására, most jelenthetjük, hogy az akció sikerrel járt. A jövőre való találkozás biztos tudatában bucsuzhatunk tehát kedves színészeinktől s mondhatjuk nekik: Viszontlátásra!

— **Közegészségi viszonyaink augusztusban.** Mint illetékes orvosi helyről értesülünk, városunk közegészségi viszonyai általában kielégítőnek mondhatók. Ez a nyárvégi idő a béhurtnak és vérhasnak volna a szezonja. Ámde, ha Budafokon van is néhány ilyen betegünk, a helyzet semmivel sem rosszabb, mint más években. Az esetek különben is nagyon szórványosak és enyhe megjelenésűek, halálozást nem okoztak. Orvosbarátunk a fertőző nyári megbetegedésekkel kapcsolatosan különösen a legyek szerepére hívja fel a figyelmet. Irgalmatlan irtásukat ajánlja, nemcsak azért, mert fő-fő terjesztői a nyári fertőző betegségeknek, de azért is mert gyalázatosan gusztustalanok. A trágyadombról, a pöcegödörből egyenesen a tányérunkra, ételünkre szállanak s még ha nem is hoznak fertőző anyagot, undorítóak s a legteljesebben rászolgálnak a kipusztításra. Tisztaság testünkben, ételünkben, italunkban, környezetünkben, ez a fertőző betegségek ellen a legjobb óvőeszköz és hozzá még: ne tőrjünk legyet a lakásunkban!

Társszerkesztők:
IZSÓF ALAJOS PÓSCH JÁNOS

Főület Telefon 27 Kossuth L. utca 98.	Megbízható bevásárlási forrás!	I. sz. fiók- ület Tóthl.-u. 51.
Fűszer-, csemege-, gyarmatárak, kávé- és teakülönlegességek, valamint likőr, rum, cognac, ásványvizek legelőnyösebben a		
BUDAFOKI HANGYA SZÖVETKEZET		
ben szerezhetők be, hol a közismert törökszentmiklósi lisztek állandóan kaphatók.		
Raktáron tart:		
Háztartási cikkeket, edényárakat, mindennemű olaj- és porfes- tétet, olaj- kence-, lack- és ecsetárakat. Bükk minőségű száraz tűzfát, la porosz- és magyar szenet, diókokot, gyújtófát,		
II. sz. fiók- ület Telefon 100 Országút 26	Rendelések házhoz szállítanak!	Fa- és szén- telep Országút 43

SPORT

Futball A Középmagyarországi kerület budai alosztályában ezidén 9 csapat mérkőzik, — és pedig a 2 budafoki csapaton kívül: a DorogiAC, a PilisvörösváriSC, a SzentendreiTK, a Pomázi Move, a KissingerlepiTC, a CsillaghegyiFC, és az Esztergomi MTE. csapatai. Ezek bajnoki küzdelmek szeptember 5-én kezdődnek meg s a budafoki csapatok ezévből a következő sorrendben mérkőznének: Szept. 5-én a BIK Pomáz csapataival Budafokon, a BMTE pedig Pilisvörösváron az ottani csapattal. Szept. 12-én a BMTE a BIK-vel az előbbinek a pályáján. Szept. 19-én a BIK a Kissingerlepi játékosaival Budafokon, — a BMTE pedig Dorogon a dorogi csapattal. Szept. 26-án a BIK Szentendrén a szentendrei, — a BMTE pedig Pomázon az odaváló csapattal. Okt. 3-án a BMTE itthon az esztergomi csapattal. Okt. 10-én a BIK itthon az esztergomi csapattal, a BMTE pedig Csillaghegyen az odaváló csapattal. Okt. 24-én a BIK Pilisvörösváron az ottani, a BMTE pedig idehaza a Kissingerlepi csapattal. Okt. 31-én a BIK itthon Csillaghegy csapataival. Nov. 7-én a BIK Dorogon az ottani, a BMTE pedig itthon a szentendrei csapattal.

Riegler Ferenc a BIK kiváló hosszútávú futója f. hó 22-én részt vett Dorogon a DAC által rendezett országos athlétikai versenyen. A jeles futó az ország legkitünőbb, régi athlétáit le nem győzhette, s Szerb és Belloni mögött a 3. helyre nyomult, azonban ezúttal sikerült a kerületben legerősebb ellenfeleit, s ezek között Csikeyt is legyőznie. — A legszebb fejlődést mutató athléta országos viszonylatokban is már számottevő futó, s megvan minden remény arra, hogy a közel jövőben az országos bajnokság küzdelmeiben is az élén láthatjuk.

Dunántul — Stájerország válogatott athlétikai versenye. F. hó 15-én mérték össze erejüket a Dunántul magyar athlétikai Stájerország válogatottjaival Szombathelyen. A válogatottak között szerepelt a BIK két kiváló athlétája, Sándor Endre és Riegler Ferenc is. Mindkettő becsületet szerzett a magyar színeknek. — Sándor a 400 méteres síkfutásban indult, ahol elég rossz taktikával futva, öldöklő iramban 10 méterrel vezetett, s végül is mellbedobással védte meg elsőségét. Jobb taktikával saját 52¹/₁₀-es kerületi rekordját is megjavíthatta volna. — Riegler az osztrák bajnok, Friebe ellen állt ki 800 méteren, s mögötte 12 062 idővel kitűnő második volt, legyőzve régi riválisát, Csekeyt. A BIK athlétái jelentékenyen hozzájárultak a magyar válogatottak 57-43 pontarányú győzelméhez.

Mérkőzések. Augusztus 20-án a FővárosiSC volt a BIK ellenfele, amely csaknem komplett I-ső csapattal szép és erőteljes játék után 5:1 arányban legyőzte. A gólokat Hajdinyák (2), Giasz (2) és Csutorás rúgták. — A megelőzően tartott ifjúsági mérkőzés a BIK 4:1 arányú győzelmével végződött, amiben Schmidt centernek volt a legnagyobb érdeme. Augusztus 22-én a BIK a BTK jóképességű csapatát látta vendégül. A vendégcsapat durván, a BIK stílusosan játszott. Eredmény 2:2 — BIK-ben Prim, Csutorás, Karlbauer és az ifjúsági Bognár keltettek kellemes feltűnést.

Budafok r. t. város tanácsától.

7868. szám.
1926. kig.

Hirdetmény.

Közhírré teszi a városi tanács, hogy a képviselőtestület határozata alapján a IV. közigazgatási kerület (az u. n. kelenvölgyi rész) közigazgatási ügyeinek elintézésére az eddig rendszeresítve volt közigazgatási ki- rendeltség egyelőre továbbra is életben tartatik. Eszerint minden szerdán és szombaton délelőtt 9 és 1 órák között a városi fogalmazási tisztikar egy tagja az ottani Völgy- utca 29 szám alatti hivatalos hely- ségben szolgálatot tart, felvilágosi- tásokat nyújt, a panaszokat, kérel- meket (hivatalos bizonylatok kiállít-ására vonatkozókat is) jegyzőkönyvbe foglalja és a kérelmekre kiállított bi- zonylatokat egyik legközelebbi hiva- talos napon kiadás végett magával viszi a IV. kerületi lakosoknak; jár- latokat kiállít, a tanács által reabi- zott ügyekben kihallgatásokat eszkö- zöl. Az aadók, vagy köztartozások szedése a következőkép történik: minden hó 5-én és 10-én vagy, ha e napok egyike vagy má- sika ünnepre esnek, ugy a következő hétköznapon a vá- rosi pénztáros a városi pénztári ellenőrrel kiszáll a IV. ker. hiva- talos helyiségbe és ott d. u. 3-5 óráig az adókat és köztartozá- sokat a megjelenő felektől be- szedi. Ő rajtuk kívül a jövőben senkinek adók vagy köztartozások beszedésére joga nincsen.

Budafok, 1926. augusztus 27-én.

Záborszky Nándor s. k.
polgármester.

Budafok r. t. város tanácsától.

7869. szám.
1926. kig.

Hirdetmény.

Budafok r. t. város tanácsa fel- hívja a mezőgazdasággal foglalkozó vagy állattartó polgárságot, hogy há- zak közelében szalma és takarmány kazlakat lehetőleg ne tartsanak.

Ha ez el nem kerülhet, ugy a há- zak által körülvevett területeken leg- feljebb 2-3 kocsira való ilyen köny- nyen gyuló anyag helyezhető el, an- nak is az utcavonaltól legalább 10, a szomszéd kerítésétől vagy házától legalább 6 méter távolyra, felté- lenül a teleknek az utcától számított hátsó részén kell elhelyeztetnie.

A nemzeti vagyon tűz általi pusztulástól való megóvásának igen nagy érdeke követeli, hogy a polgárság a tanács e rendelkezését allandóan szem előtt tartsa és ehhez szigoruan alkalmazkodjék.

A tanács a közeljövőben tűzen- dészeti helyszíni szemléket fog tar- tani s a fenti rendelkezések ellen vétőket érzékeny büntetéssel sújtja.

Budafok, 1926. augusztus 27-én.

Záborszky Nándor s. k.
polgármester.

Középiskolát végzett, jó házból való fiu

tanulónak

a Klein-nyomdában felvétetik.

Klein nyomda Budafok. Felelős kiadó: Klein Mór.

Laufbahn Salamon

bornagykereskedő

Budafok, Kossuth Lajos-u. 50.

Ajánlja uradalmi fajborait
olcsó árak mellett.STELLY JENŐ O. F. B. által engedélyezett
ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodájaBudafokon, Petőfi-út 24.
(Sörgyári villamos megállónál.)

Nem kell Budapestre menni!

A legjobban vásárol

Hajdinyák György

cipőüzletében

Budafok, Kossuth Lajos-utca 17

Nagy raktár:

uri-, női- és gyermekcipőkben

Magyar Agrár és Járadékbank

Részvénytársaság

budafoki pincekezelősége

Telefon: Budafok 88. Budafok, Petőfi-út 10. Telefon: József 93-98.

Főzz! Tisztogass! Vasalj!

elektromos árammal

A Budafoki Villamossági R.-T. fogyasztóinak önköltségi áron adja el

5-10 havi részletfizetésre

nickel- és zománczott főzőedényeket, vasalókat, hajszárítókat, porszívókat, motorokat, stb. Készülékek a telepen megtekinthetők.

Minőségért egy évi jótállás!

Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás.

Rádió accumulatorok töltése csak csütörtökön!

FROHNER JÓZSEF R.-T.

BORNAGYKERESKEDÉS

BUDAFOK, PETŐFI-ÚT 22

TELEFON: BUDAFOK 42

Budafoki Polgári Bank

Részvénytársaság

Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

((()))

Elfogad legelőnyösebb kamatozás mellett
takaréki, heti és folyószámla betéteket.Folyósít ház- és földbirtokosok részére
váltó- és lombard hiteleket.

Füstölthús

szalámi-, sajt-, vaj- és
csemegeüzlet

Állandóan friss áru a legolcsóbb áron

Littner I.

Budafok, Községház-utca.
(Klein-nyomda ház.)

LENDVAY ÖDÖN

bádogos, vízvezeték-szerelő
és csatornázási vállalkozó

BUDAFOK

Telefon 87.

Tóth József-utca 2.

Szép butorozott szobát

keresek, lehetőleg villában, fű-
dőszoba használatú. Levele-
ket „állandó” jellegre a kiadóba

Lakóházat

Budafokon, novemberre elfoglalható
megvételre keresek.Lehetőleg a villamos mentén. —
Ügynökök nem díjaztatnak. Rész-
letes árajánlatokat zárt boríték-
ban „Fecske” jellegre a kiadóba.

Nemzeti Múzeumala Bpest

Előfizetés

A

Elmu
szörny
rémüle
napok
fujta a
titkár l
nem fu
semmit
gyos ko
alatti di
zottak a
pelláció
és kevé
sok . . .
mindezo
térítés
perelni
ha igaz
szének
alamisz
lep kiür
körzetét
dig mar
kegyes
Az
könnyer
mánykö
sleges
Lengyel
dése ad
mányfel

Ankét

A „nag
beszéltek
délvidékie
ált, hogy
az ottani
ladtak egy
násról” is
a budafoki
tesznek he
ténelmi pa
csit legend
kép fest
Már mo
esemény l
aki szere
benne. Mi
Csak azt
hogy rette
testi meg
mostani sz
kár.
A részle
gyon eltér
is. E sorok